

Slovenski dom

Štev. 15

V Ljubljani, ponedeljek 20. januarja 1941

Leto VI

Začetek vojnih akcij proti Abesiniji

Angleške čete so zasedle Kassalo - Nastop anglo-abesinskih armad iz Sudana - Organizacija vstajskih oddelkov in bitke v osrčju Abesinije

Kairo, 19. jan. o. Reuter uradno poroča, da so angleške čete dosegle danes novo zmago v Afriki, ko so zavzele trdnjavo Kassalo, ki leži ob sudansko-eritrejski meji na jugu Egipta. Komunikacije pravijo: Naše čete so spet zavzele Kassalo. Po sreditnem boju so naše čete vkorakale v mesto, odkoder so se Italijani umaknili zaradi močnega pritiska. Na italijanski strani je veliko mrtvih. Italijanske čete se zdaj umikajo na celi črti in jih zasledujejo angleška oklopna vozila. Pri umiku smo prizadejali italijanskim četam hude izgube. Tudi na abesinski meji opazajo močan pritisk angleških čet, podobno tudi sredi Abesinije, kjer se zbirajo abesinski vstajši. V okrožju Metammi in Gallabatu so naše patrrole zelo aktivne.

Italijani so zavzeli Kassalo, ki leži 18 milj severno od eritrejske meje, lanj julija meseca. Od novembra naprej so angleške ogledniške čete operirale v hribih severovzhodno od Kassala z namenom, da ograjajo desno krilo italijanskih čet, ki so držale Kassalo.

Kairo, 19. jan. g. Reuter: V Khartum je včeraj prispel eden od članov angleškega vojaškega odposlanstva, ki deluje že več kakor šest mesecev v osrčju Abesinije, in sicer v pogorju severovzhodno od jezera Tana 800 km od meje. Delovni je začel takoj po Mussolinijevi vojni napovedi. Poslanstvo tvori več generalštabnih častnikov in vojaških učiteljev, ki so nemudoma organizirali ter vojaško izučili tisoče in tisoče abesinskih rodoljubov. To gibanje so Italijani nekatrat poskušali zatreti. Vsi oddelki pa, ki so bili poslani s tako nalogo, so bili ali uničeni, ali pa razpršeni.

Mesec dni potem, ko je Nemčija napovedala vojno, je prispel v italijansko Somalijo velik italijanski konvoj nemškega orožja in streliva, namenjenga za italijanske čete v Abesiniji. Toda na poti so nosače in prevoze napadli abesinski rodoljubi, ki so skoraj ves material zasegli.

Organizacija abesinske armade se nadaljuje z naglimi koraki. Sprva so angleški generalštabni častniki pošiljali na novo izučene čete na pripravna mesta, kjer so napadali italijanske prevoze, pozneje pa so jih vodili že tudi nad večje italijanske oddelke. Po Abesiniji so se glasovi o teh uspehih naglo razširili in od povsod so prihajali števili Abesinij, ki so se pridruževali

četam ob Tanskem jezeru. Italijani zdaj nad to pokrajino že nimajo več nobenega nadzorstva.

Zdaj so povsod v Abesiniji ob vseh cestah pripravljene zasede, tako da ni več mogoče pošiljati niti najpotrebnejših transportov iz kraja v kraj. Pokrajina ob Tanskem jezeru je popolnoma organizirana. Dobiva stalno nove vojske iz vseh krajev Abesinije. Te množice Angleži oskrbujejo z najmodernejšim orožjem, med drugim tudi z lahimi tanki in z lahimi topovi, ki so se dosedaj izborni obnesli. Odpor v Abesiniji je že organiziran ter je v najkrajšem času pričakovati usodnega razpletja v tem delu vzhodne Afrike.

Istočasno pa se je v Khartumu, kjer je glavni stan nekdanjega abesinskega cesarja Haileja Selasia, ustanovila druga močna abesinska armada, v kateri so se zbrali tisoči abesinskih patriotov, ki so morali zbežati ob zasedbi Abesinije in ki so pozneje uhajali izpod italijanske oblasti.

Armada ob Tanskem jezeru je že začela z operacijami večjega obsega ter je včeraj v sridi bitki potolkla močne italijanske čete, ki so imele v svojem sestavu tudi nekaj mehaniziranih enot.

Gibanje upornikov in začetne operacije abesinske armade podpira angleško letalstvo, ki sistematično napada vsa letališča v severnem delu Abesinije, v južnem delu pa južnoafriško letalstvo, ki bombardira železniške proge in letališča. V najkrajšem času je pričakovati tedaj v tem delu vzhodne Afrike velike in obsežne anglo-abesinske ofenzive, ki naj bi vrgla s tega velikega prostora ves italijanski vpliv

Bo'garski narod hoče mir in nevtralnost

Razglas razpuščenih bolgarskih strank proti levičarskim in desnčarskim vojnim huškačem

Sofija, 19. januarja. m. Veljaki razpuščenih bolgarskih političnih strank, zemljoradniške, demokratske, radikalne, liberalne in socialistične, so imeli zadnje dni več sestankov, na katerih so razpravljali o notranje in zunanje političnem položaju ter so zdaj izdali obširen razglas s podpisom »Zveza ustavnih moči«. V njem pravijo med drugim:

»V zadnjih sedemnajstih mesecih je bilo več ko polovica svobodnih narodov v Evropi podjarmljenih z orožjem, z raznimi pakti in z moralnim pritiskom. Bolgarski narod v svoji ogromni večini zahteva samo eno zunanjo politiko: mir in resnično nevtralnost brez vsakršnih vojaških zvez in vmešavanja v vojno. Prav za nobene obljube bolgarski državljani ne žele žrtvovati neodvisnosti svoje domovine. Vsak, ki bi udaril na našo neodvisnost, je naš smrtni sovražnik. Bolgarski narod ne želi priti med zobove strojev vojskujočih se držav in tudi ne želi, sklepati vojaških zvez.«

V letaku nato napadajo bolgarske komuniste zaradi njihove propagande, da bi se sklenila po-

godba o medsebojni pomoči s Sovjetsko Zvezo. Za to akcijo, pravijo, da bi pomenila potegnitev Bolgarije v vojno in nadaljujejo:

»Prav tako vlogo igrajo tudi pustolovci z desne. Njihove firme so različne, toda cilj imajo eden: da se Bolgarija potegne v vojno ob strani ene vojskujočih se držav. Prvi hočejo narediti iz Bolgarije Estonijo, drugi pa Rumunijo. Ti elementi ne upoštevajo bodočnosti. Večina njih je naivna in neizkušena, toda mnogo jih je tudi pokvarjenih in za vedno izgubljenih. Ti igrajo vlogo sodobnih janičarjev v tuji službi proti Bolgariji. Bolgarski narod ima svoje narodne zahteve. Pred kratkim se je uresničila ena njegovih zahtev ter so vse bolgarske sile odobravalе to rešitev. Bolgarski narod je pošten in hvaležen in vsakomur daje zaslužen priznanje, toda nima možnosti, da bi na tehtnici vojne rešil zmago. Bolgarija ni napadla Rumunije v najusodnejših trenutkih. Tudi bolgarski narod ne želi napadati Turčije, Jugoslavije in Grčije. Bolgarija bo tako ob miru z zmago, ter tudi ob miru po sporazumu dobila priznanje in bo zadoščeno njenim narodnim zahtevam, če se bodo uporabljali isti načini, ki so nam dali tudi Južno Dobružo.«

»Da se zagotovi svetla bodočnost Bolgarije v miru in njena nevtralnost, je odvisno največ od nje same in od pametne uprave.«

Roštni dan kraljeviča Tom slava

Belgrad, 19. januarja. m. Danes je slavil svoj 13. rojstni dan Nj. kr. Vis. kraljevič Tomislav. Pri tej priložnosti je bila v dvorski kapeli zahvalna služba božja. Na maršalatu dvora je bila pa odprta knjiga za vpisovanje čestitk.

84. dan vojne med Italijo in Grčijo:

Sneg ovira operacije na grškem bojišču

Nekje v Italiji, 19. jan. Stefani: Italijansko poročilo št. 226 pravi o bojih v Albaniji: Zaradi velikega snega je bila naša in sovražnikova delavnost na grškem bojišču omejena.

Atene, 19. jan. Atenska agencija: Uradno poročilo št. 84 grškega vrhovnega poveljstva pravi: Omejene krajevne operacije so bile kronane z uspehom.

Atene, 19. jan. Posebni dopisnik agencije Reuter je izvedel, da so grške čete na bojišču pri Moskopolju zavzele višine na planini Ostravica. V dolini Devolija traja topniški dvoboj in ni ne na

eni ne na drugi strani opaziti premikanja čet. V dolini Skumbe so se grške čete nekoliko premaknile, pozneje pa so se morale pomakniti zaradi italijanskega protinapada na svoje prejšnje postojanke. Na tem odseku trajajo boji še naprej. Grške patrone edine obvladujejo odsek okoli Lina in vzdolž obale Ohridskega jezera.

Atene, 19. januarja. g. Reuter: Danes se je vrnila v oporišče grška podmornica »Proteus«, ki je potopila 29. decembra italijansko prevozno ladjo »Sardagna« (11.500 ton). Ladja je prevažala vojaštvo v Albanijo. Podmornico so italijanska poročila razglasila za potopljeno.

Mirna noč in miren dan nad Anglijo in Nemčijo

London, 19. januarja. o. Reuter poroča: V noči od sobote na nedeljo ni bilo nad Anglijo nobenega nemškega letala. Tudi angleško letalstvo se ni udeleževalo nad Nemčijo. Podnevi je nad neko mesto v zahodni Angliji priletelo eno samo nemško letalo in vrglo nekaj bomb, ki niso povzročile velike škode. Napade je preprečila huda megla.

Berlin, 19. januarja. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Neka naša podmornica je potopila dve sovražnikovi ladji s skupno 8600 ton. V noči med 17. in 18. januarjem so nemške letalske sile napadle važne vojaške cilje v Swansea, kjer je nastalo mnogo požarov zlasti na pristaniških in prometnih napravah. Isto noč je nekaj nemških bojnih letal napadlo važne vojaške cilje v Šueškem prekopu in Egiptu. Neko nemško bojno letalo je z bombami in strojniškim ognjem napadlo dve le-

tališči v južni Angliji. Zadetih je bilo mnogo bojnih letal na zemlji. Pred ustjem Temze je bomba zadela neko trgovsko ladjo.

„Gautagung“ slovenskega Kulturbunda v Mar boru

Danes, 19. jan., je bil v Mariboru dolgo napovedovan zbor Kulturbunda iz Slovenije (Gautagung). Udeleženci so imeli dopoldne na petih mestih zborovanja, ločena po posameznih stanovih in organizacijah. Prvo zborovanje je bilo v uradnih prostorih mariborskega Kulturbunda na Aleksandrovi cesti 14, drugo v novih Kulturbundovih prostorih v II. nadstropju Velike kavarne, tretje v prostorih protestantskega župnišča v Trubarjevi ulici, četrto v Gambrovinovi dvorani, peto pa v novi dvorani Kulturbunda v Pipuševi ulici (na dvorišču Schmidererjeve hiše). Popoldne pa se je vršilo skupno zborovanje v dvorani v Pipuševi ulici. Zbora so se udeležili delegati vseh edinic Kulturbunda v Sloveniji; snoti je prišlo 60, danes pa 30 delegatov.

Za jutrišnje slovesno ustoličenje predsednika Roosevelta, ki bo nastopil tretjo štiriletno dobo državnega poglavarstva, potekajo v Washingtonu velike priprave, tako da bo nastop tega republikanskega vladarja po zunanjem sijaju presegal vse dosedanje take dogodke. Ob nastopu bo tudi velika vojaška parada.

Vesti 20. januarja

Vodja slovaške Hlinkove mladine, Alojz Mažek, je te dni dopotoval na Koroško in obiskal tudi Beljak, kjer so mu narodnosocijalistične ustanove priredile slovesen sprejem.

V rimskih uradnih krogih ne dajejo nobenih pojasnil o tem, ali se je generalu Bergonzoliju, poveljniku italijanske posadke v Bardiji, posrečilo uiti na italijanska tla, ali ne, poroča agencija Transocean.

Nemški protektor na Češkem je izdal tri dopolnilne uredbe o izvedbi zakona glede izključitve Judov iz češkega gospodarskega življenja. Po teh uredbah je Judom od 31. marca dalje prepovedano sleherni gospodarsko delovanje.

Nemško gospodarsko zastopstvo, ki ga vodi znani strokovnjak za gospodarska pogajanja dr. Clodius, bo jutri dopotovalo v Rim na važna posvetovanja z italijanskimi gospodarskimi voditelji. Sklenjen bo sporazum o novi ureditvi trgovine med obema državama in o določitvi razmerja, v katerem bosta pri evropski celinski trgovini sodelovali Nemčija in Italija.

V Budimpešti so se začela pogajanja med jugoslovanskim in madžarskim železniškim zastopstvom za boljše ureditev medsebojnega železniškega prometa. Madžarom gre zlasti za to, da bi dosegli neposredno zvezo med Budimpešto in Jadranom, zlasti v poletnih mesecih, ko bi radi madžarski premožni ljudje čim udobneje in čim hitreje prihajali na morje.

Od sklenitve premirja v Compiègneju je preteklo čez pol leta, od sestanka maršala Petaina s Hitlerjem v Montoireju pa četrta leta. Francija je na razpotju, toda načrt o bodočem sodelovanju med Francijo in Nemčijo je za zdaj samo lepa misel. Vlada v Vichyju pa mora za dejanji pokazati, da si tega sodelovanja ne zamlja samo kot prehodno pomoč in da nič več ne računa z vsemi možnostmi. Niti papirnati govori, še manj pa pogosto izmenjavanje ministrov ne bo ozdravilo Francije, kateri je sodelovanje z Nemčijo brezpogojno potrebno, sodi glasilo nemške narodnosocijalistične stranke za Alzacijo in Loreno, »Westmark«.

Slovenski tenorist Anton Dermota, član bunajske opere, je priredil v Celovcu in Beljaku dobrodelni koncert.

Med špansko vlado in angleškim poslanikom v Madridu, Hoareom, je bil sklenjen sporazum, da bo Španija lahko dobila iz Kanade večje količine pšenice. Pšenico bodo vozili s španskimi ladjami, poroča agencija Reuter. Ta sporazum razlagajo kot novo znamenje, da Španija ne pojde v vojno proti Angliji.

Angleške čete so zasedle francosko otočje Tahiti v srednjem delu Tihega morja, kjer bodo Angleži zdaj osnovali vojaško in nadzorstveno oporišče. Zaradi zasedbe se hudo razburjajo Japonci.

Če bi bila Anglija popolnoma zdrobljena, bi prej ali slej prišel tudi vojni napad na Združene države, je izjavil v ameriški zbornici mornariški minister Knox.

V Toledo so našli in slovesno pokopali truplo Luisa Moscarda, sina slovitiga generala Moscarda, ki je devetdeset dni branil toledsko trdnjavo Alcazar pred rdečimi tolpmi Luisa Moscarda so rdeči odreševalci s samokresi prisilili, da je telefoniral očetu v trdnjavo, naj se uda, če ne, mu bodo ustrelili sina. Ker general tega ni storil, so mu sina res ubili. Drugače so mu po hudem mučenju ustrelili v Barceloni.

Nemčija bo udarila na Anglijo z vsemi razpoložljivimi silami. Ko se bodo skušale izkrcati nemške čete na raznih točkah, bo ogromno število nemških letal strahovito bombardiralo vsa večja angleška mesta. Z drugimi večjimi letali bodo Nemci prevažali moštvo in motorizirano orožje. Moštvo bodo vozili v Anglijo tudi s tisoči brezmotornih letal, nastopilo bo pa tudi ogromno nemških podmornic. Tako si zamisla nemški vdor londonski list »Sunday Graphic«.

Glasilo maršala Göringa »Nationalzeitung« pravi, da imajo Francozi samo še eno možnost za rešitev in sicer, da se čimprej obrnejo popolnoma od Anglije in ustrezajo upravičenim nemškim pričakovanjem.

»Jour-Echo de Paris«, ki izhaja v Vichyju, prinaša članek Fernanda Laurenta, v katerem francoski častnik pravi, da je danes že popolnoma jasno, da bo Amerika do zadnjega sredstva pomagala Angliji. Laurent trdi, da so USA dejansko že v vojni in da utegne biti njih pomoč odločilna za izid.

Bivši ameriški poslanik v Londonu, Kennedy, je imel po radiu govor, v katerem je dejal, da morajo Združene države dati Angliji vso pomoč, a ostati izven vojne. Priznati je treba ogromne težave, s katerimi se mora Anglija boriti, toda poguma Angležev ni mogoče popisati. Cimboj bo Amerika podpirala Anglijo, tembolj bo koristila sebi, niso pa Združene države danes še pripravljene za dejanski vstop v vojno. Zdi se pa, da Anglija računa na pomoč ameriške vojske v letu 1942.

Angleška pomožna križarka »Asturias« je davi ušla francoski parnik »Mendoza«, ki je vozil iz Argentine dragocen tovor ter se skušal prebiti skozi angleško blokado. Križarka je parnik spremljala več dni, ko je plul po brazilskih obrežjih vodah.

Prvi nočni letalski napad na Palestino je bil izveden od sobote na nedeljo.

Rooseveltovi volivni nasprotnik Wilkie bo v sredo odpotoval v Anglijo, da se prepriča o dejanskem položaju. Njegovemu potovanju pripisujejo velik pomen.

Pogajanja za turški bombaž

Belgrad, 19. januarja. m. Jutri odpotuje v Carigrad zastopstvo naše tekstilne industrije, ki se bo tam posvetovalo o načinu nadaljnjega dobavljanja turškega bombaža v količini 8000 ton, za kar so bili že doseženi načelni sporazumi. Pošiljko naj bi Turčija dostavila 1. aprila letos. Del članov našega zastopstva bo odpotoval v Irak in Iran, drugi del pa v Egipt. V Iraku se bodo naši zastopniki pogajali za nabavo volne, v Iranu pa za nabavo surovega bombaža. Pogajanja v Egiptu bodo potekala v okviru širšega načrta za nabavo tekstilnih surovin.

Tobruk in Malta - glavna cilja letalske vojne na Sredozemlju

Srditi nemški napadi na Malto - kljub precejšnjim izgubam

London, 19. jan. o. V petek ponoči so angleška letala spet bombardirala Tobruk. Povzročeni so bili ogromni požari v bližini petrolejskih skladišč. Druge škode niso mogli opaziti zaradi slabega vremena. Vse bombe so padle na določeno področje. En italijanski bombnik je bil sestreljen. Angleško letalstvo je izvedlo še druge operacije v italijanski Vzhodni Afriki, kjer so bombardirali Asabu transporte, v Hargeisi v angleški Somaliji vojaške zgradbe, v Um Haggaru sovražna zbirališča, kjer je bilo povzročenih več požarov, in v Asmari. Eno angleško letalo se ni vrnilo.

V Libiji danes ni bilo nobenih eprememb v položaju. Bombniki kraljevske zračne sile so ves dan hudo bombardirali Tobruk in Derno.

La Valette, 19. jan. g. Reuter: Kljub temu, da so nemški letalci, ki so zadnjič napadli Malto, izgubili deset letal, je včeraj otok doživel nov nemški napad. V silni višavi so se zjutraj pojavila nemška letala, ki pa niso metala bomb. Popoldne pa so Nemci napadli trikrat, toda bombe so metali samo prvič. V etrmoglavem poletu so zadeli letališče in nekaj naprav v pristanišču.

Uradno poročajo, da škoda pri včerajšnjem nemškem napadu na Malto ni bila velika. Angleška lovska letala so prestregla sovražne bombnike in sestrelila šest nemških letal, več pa hudo poškodovala. Angleži so izgubili dve lovski letali. En pilot se je rešil. Sestreljena nemška letala so znamenke »Junkers 87« in bombniki znamenke »Junkers 88«.

Nemška letala so davi spet napadla Malto. Bombnike so spremljala nemška in italijanska lovska letala.

Pred angleškim kraljem in kraljico so včeraj angleški bombni oddelki izvedli izredno lepe vojaške vaje. Z višine 5000 m so bombniki skoraj s stoodstotno zanesljivostjo zadevali umetne cilje. Kralj je po ogledu vaj izjavil, da je prepričan o izrednih učinkih angleškega bombardiranja na pravih nemških ciljih.

Londonski vojni opazovalci trdijo, da pripravljata Nemčija in Italija vdor na Malto. Ne izključujejo možnosti, da pripravljata Italija letalski napad s padalci, ko bo vreme odgovarjalo, poroča ameriški tisk.

Član ameriškega oboroževalnega odbora Knudsen je izjavil, da bo odbor storil vse, kar bo v njegovi moči, za to, da bo orožje za napadene države prihajalo v redu in v čim večjih količinah.

Zastopnik sv. stolice je po vatikanskem radiu obdodil dejstvo, da so v neki vojskujoči se državi s plini pomorili nad sto tisoč blaževcev, da bi jih ni bilo treba rediti. Zastopnik sv. stolice je dejal, da tako ravnanje nasprotuje božjemu in cerkvenemu pravu, ker na duhu pohabljeni člani človeške družbe niso sami nič krivi in so čisto prepuščeni dobroti ali zlobi svoje okolice.

Italijanski polkovnik Meneghetti, ki je v grškem ujetništvu, je izjavil, da je med italijanskimi vojski vladalo prepričanje, da bo vojno v Albaniji težko dobiti pred koncem letošnjega leta, tako poroča atenski radio.

Amerika bo odslej zlasti podpirala z vsemi sredstvi tri narode: Grke, Angleže in Kitajce, je izjavil ameriški mornariški minister.

Ustanovitev ministrstva za prehrano

Skrbela bo za prehrano ljudstva, za uvoz surovin in za nadzorstvo nad cenami

Ljubljana, 19. januarja. Včeraj je bilo pri nas ustanovljeno novo ministristvo, ministristvo za oskrbo in prehrano. Sprito sedanjih razmer je bila ustanovitev takšnega ministristva res skrajno potrebna, ker lahko rečemo, da je dosedanja politika cen in pobiranja dragotinje te brezvestne špekulacije doživela precejšen neuspeh. Drugače tudi skoraj ni moglo biti, kajti nujno potrebni ukrepi glede pravilne oskrbe prebivalstva z živilo so, kakor se zdi, prišli precej prepozno. Reševanje vprašanja preskrbe prebivalstva z živilo je z ustanovitvijo ministristva za prehrano prešlo v ene roke. Dobili smo tako ustanovo, ki bo po čisto določenem gospodarskem načrtu za vsa država kot eno samo gospodarsko področje skrbela ne samo za ljudsko prehrano, pač pa tudi za zadostne količine surovin. Ministristvo bo uravnavalo cene, prevzelo nadzorstvo nad proizvodnjo, prometom in porabo kmetijskih, obrtnih in industrijskih izdelkov in pridelkov. Novo ministristvo bo imelo tudi to vlogo, da se bo po njem uredilo nujno potrebno sodelovanje med drugimi ministristvi, ki pri tem prihajajo v poštev, to je, kmetijskim ministristvom, ministristvom za trgovino in industrijo, ministristvom za gozdo in rudnike, prometnim ministristvom, dalje bansko oblastjo banovine Hrvatske, in sicer glede proizvodnje, prometa in preskrbe države z živilo, surovinami in drugimi potrebščinami.

Uredba o ustanovitvi ministristva za oskrbo in prehrano, ki jo je včeraj predpisal ministristki svet, se glasi:

Cl. 1. Ustanavlja se ministristvo za oskrbovanje in prehrano. V njegovo pristojnost spada: skrb za oskrbovanje prebivalstva s hrano in ostalimi življenjskimi potrebščinami, izdelava gospodarskega načrta za vsa država in skrb za njegovo izvedbo ob sodelovanju z ostalimi zainteresiranimi ministristvi in bansko oblastjo banovine Hrvatske, kakor

tudi skrb za zagotovitev potrebnih surovin v državi ali iz tujine, dalje skrb, da ob sodelovanju z ostalimi zainteresiranimi ministristvi in bansko oblastjo uravna promet in predelovanje surovin ter polfabrikatov, potem skrb za njihovo razdelitev na podjetja, ki se bavijo s predelovanjem, izvedba ukrepov zaradi ustvarjanja zaloga in rezerv v državi, politika in nadzorstvo nad cenami in pobiranje brezvestne špekulacije, vrhovna uprava in nadzorstvo nad delom industrijskih panog, ki se bavijo izključno s proizvodnjo in predelovanjem živil, koordinacija dela vseh ministristev, banske oblasti in ustanov, ki imajo nalogo oskrbovati državo s hrano.

Cl. 2. Ravnateljstvo za proučevanje in organi-

Umesten ukrep vojnega ministra zaradi vpoklicev na orožne vaje

Belgrad, 18. jan. m. »Službeni list« z dne 18. januarja objavlja tale ukaz vojnega ministra: »Obveščam sem bil, da je pri vpoklicu obveznikov na orožne vaje preteklo leto večkrat prišlo do tega, da so bili posamezni obvezniki klicani na vaje večkrat, včasih po petkrat, dočim nekateri obvezniki niti enkrat. Zgodilo se je, da je bilo med temi obvezniki največ takih, ki so gospodarsko slabše situirani, medtem ko bogatejši niso bili niti vpoklicani. Ker tak način vpoklicanja obveznikov slabo vpliva na moralo širokih slojev, naročam:

1. da poveljniki armadnih in divizijskih oblasti pošljejo svoje načelnike štabov ali njihove pomočnike v posamezna vojna okrožja, da pregledajo, ali in kolikokrat so se ponavljali taki primeri pri vpoklicu na orožne vaje;

2. če bi se izkazalo, da so se ponovno vpoklicali na vaje, in sicer zaradi nepravilnega poslovanja

zacija prehrane pride iz kmetijskega ministristva v ministristvo za oskrbovanje in prehrano.

Cl. 3. Iz sestava ministristva za trgovino in industrijo preide v sestav ministristva za oskrbo in prehrano urad za nadzorstvo nad cenami in centrala za kuvaro. Iz pristojnosti ministristva za trgovino in industrijo prehaja v pristojnost ministristva za oskrbo in prehrano Privilegirana delniška družba za silose in Privilegirana delniška družba za izvoz domačih proizvodov z omejitvijo, da glede izvoza domačih proizvodov ta slednja družba ostane v pristojnosti ministristva za trgovino in industrijo.

Cl. 4. Ureditelj ministristva za oskrbovanje in prehrano bo predpisal z uredbo ministristki svet na predlog resornega ministra.

Cl. 5. Osebnostni in materialni izdatki, v kolikor niso bili predvideni v proračunskih dvanajstih letih za mesec avgust—december 1940 in do marca 1941 krediti za posle, ki preidejo v pristojnost ministristva za oskrbovanje in prehrano, se bodo izplačevali v teku teh proračunskih dvanajstih let iz rezervnih kreditov.

Cl. 6. Uredba začne veljati z dnem objave v Službenih novinah.

spodarski panogi;

4. poročilo o nepravilnem vpoklicu na orožne vaje v letu 1940 mi bodo poveljniki armadnih in divizijskih oblasti dostavili do 15. februarja 1941 s potrebnimi pojasnili o vsakem posameznem primeru.

Minister za vojsko in mornarico, častni adjutant Nj. Vel. kralja, armadni general Peter Pešić s. r.

† Burnik Amalija

Celje, dne 19. jan. 1940.

V Štorah pri Celju je danes ob 1 popoldne umrla v starosti 83 let vdova po šolskem upravitelju in mati art. majorja v p. g. Burnika Bogomila gospa Amalija Burnik. Blaga pokojnica je bila vzorna krščanska mati, znana in priljubljena daleč naokoli. Posebno težko jo bodo pogrešali reveži, ki niso od nje odhajali nikoli praznih rok. K večnemu počitku jo bodo položili v torek ob 3 popoldne izpred hiše žalosti v Štorah. Naj pokojna v miru počiva, svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Ropari napadli grofco Bathyani v Prekmurju

Iz Tišine v Prekmurju nam poročajo o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen na grofco Bathyani. Grofica živi v svojem gradu v bližini državne meje. Že dvakrat je bila doslej žrtev roparskih napadov in tatvin ter obakrat jako oškodovana, sedaj pa je bil izvršen na njo tretji razbojniški napad, pri katerem so sodelovali štirje zakrknani storilci. Vdrl so v prvem večernem mraku v njene prostore ter zvezali grofico in njeno služkinjo. Izsilili so ključke od omare, kjer je imela shranjen denar in zlatino. Ker se je grofica nasilnežem upirala, so jo tako premlatili, da je omedlela. Odnegli so ji za 80.000 din gotovine ter raznovrstno zlatino v vrednosti več tisočakov. Sledovi storilcev vodijo čez mejo ter so v teku sedaj poizvedbe.

Odbor Zimske pomoči za Slovenijo imenovan

Teden Zimske pomoči je določen od 2. do 8. februarja

Ljubljana, 19. januarja.

Ban dr. Marko Natlačen je imenoval odbor Zimske pomoči za Slovenijo. Odbor sestavljajo knezoški ljubljanski, predsednik županske zveze, predsednik Zveze avtonomnih mest Slovenije, predsednik banovinskega odbora Rdečega križa, predsednik banovinskega odbora Unije za zaščito dece, predsednik Karitativne zveze v Ljubljani, predsednik Karitativne zveze v Mariboru, šef Javne borze dela v Ljubljani, predsednica Kola jugoslovanskih sester v Ljubljani, predsednica Krščanskega ženskega društva v Ljubljani, predsednik Slovenske straže v Ljubljani in prvomestnik Ciril-Metodove družbe v Ljubljani.

Teden Zimske pomoči v Sloveniji je določen za

čas od vstevši 2. februarja do vključno 8. februarja tega leta. V tem času se bodo zbiral po Sloveniji sredstva za zimsko pomoč v trgovinskih, obrtnih in industrijskih podjetjih, po lokalih, po cestah in hišah. Prireditve v tem tednu naj bi po možnosti bile v prid zimske pomoči. V vseh mestih in večjih krajih Slovenije so organizirani krajevni odbori za zimsko pomoč, ki že nabirajo in bodo tudi v tednu zimske pomoči nabirali sredstva za zimsko pomoč.

Sredstva, ki jih bodo nabrali odbori, bodo leti sami razdelili potrebnim v svojem področju.

Sredstva, zbrana pri odboru zimske pomoči za Slovenijo, bo leta razdelil po izkazani potrebi med krajevne odbore za zimsko pomoč na področju Slovenije.

Poskušen vlom v blagajno kino Sloge

Ob dveh ponoči sta dva mlada fanta, stara 20 do 23 let, poskušala navrtati blagajno v kino Sloge. Eden od njiju se je proti večeru splazil v poslopje železniškega ravnateljstva in se pustil zapreti v uradne prostore. Od tu je preko balkona prišel v predsobo kinopisarne. V predsobi je izločil vse varovalke električnega toka, potem pa se je splazil v pisarno, ki je bila dvakrat zaklenjena, pa jo je strokovnjak kaj zlahka odklenil. Kakor je ugotovljeno, je bil fantalin opremljen z najmodernejšim vlomskim orodjem. Njegov tovariš pa je za časa njegovega »delovanja« stal pred kinom Sloge in pazil na morebitno nevarnost.

Prav ob isti uri pa je nočni čuvaj železniškega ravnateljstva prišel tudi na ogled v prostore kina. Še ni vstopil v kino, pa ga je zunaj stoječi pajdaš udaril s trdim predmetom tako močno po glavi, da je takoj izgubil zavest. Ta čas so prišli po cesti uradniki železniškega ravnateljstva in so našli na tlen ležečega čuvaja. Stvar se jim je zdelala sumljiva. Vlomilec, ki je vrtil blagajno, je bil že po nekem znaku obveščen, da je nevarnost blizu. Zapustil je pisarno in jo popihljal v četrto nadstropje, kjer so ga pozneje tudi našli. Ranjenega čuvaja so odpeljali v bolnišnico, ki jo je pa danes lahko zapustil. Če bi vlom uspel, bi bil kino oškodovan za dobrih 800 din. Oba vlomilca je policija že prijela.

Še en požar v soboto

V soboto je izbruhnil razen požar v stari cukrarni še en požar v Šiški. Ljubljanski poklicni gasilci so bili nekaj po poltretji uri poklicani v Šiško, kjer je gorelo na Kosovem polju, v Pavšičevi ulici. Gasilci so pohiteli z enim avtomobilom.

Ponovitev »Othella« – velik Severjev uspeh v drami

Ljubljana, 19. januarja.

Snoči je bila v Drami zopet, se ena, ponovitev. »Othella« so zadnjič uprizorili pred nekaj sezonami, tedaj že z istimi igralci kot snoči, samo Jaga je tedaj igral Debevec. Nikdar ni bilo v vodstvu naše Drame toliko književnikov — in to celo takih, ki povsod zahtevajo zase vse slovenske književne in kulturne uspehe (tisto, čemur niso oni botrovali, je bilo obsojeno kot tema in nazadnjastvo; v Drami sedi n. pr. kot dramaturg slovit izumitelj »črnega in belega kruha«, g. Vidmar, baje veliki lovec za absolutno kvaliteto — pa nas Drama vendar krmi z robo, ki se je branilo celo podeželski odri. Seveda g. Vidmar, kakor je sodno ugotovljeno, ni uradno odgovoren za tak ali tak spored, vendar se nobena sezona v naši Drami ni tako globoko padla kakor je letošnja. Ker napak in zavoženosti ter slehernega pomanjkanja v načrtu ni mogoče kar čez noč popraviti in dohiteti, so tokrat vrnila pred neko drugo napovedano »kvalitetno noviteto« samega Shakespeara in ponovili »Othella«, dasi bi bilo tudi pri Shakespearu mogoče izbrati kaj takega, kar si ne bi tako hitro sledilo tako rekoč iz sezone v sezono.

Tako smo pa ob letošnji premieri »Othella« vendarle z veliko vero in veseljem pričakovali velik dogodek, tisto doživetje, ki je bilo letos tako reško in skopo. V veliki vlogi je nastopil Sever, ki je že več sezon dokazoval, da je med mlajšimi naše Drame njena najboljša moč. Njegove letošnje, dosedanje vloge — bilo jih je prav za prav malo — so dokazovale, da Sever od vloge do vloge raste in da se dviga v velikega umetnika.

Snočni njegov nastop v vlogi Jaga v »Othellu« je potrdil, da je Sever umetnik širokih sposobnosti

in na svetovni ravni. V veliko srečo si moramo šteti, da imamo enkrat mladega igralca, ki se je v takšni vlogi uveljavil s tolikšno prednostjo in prepričevalnostjo; kakšna bi bila pač njegova pot, če ne bi moral računati z vsemi tištnimi ovirami, ki n. pr. označujejo spored letošnje sezone!

Na tri značilnosti bi skušali opozoriti v okviru velikega Severjevega uspeha v vlogi Jaga: le malokdo je pri nas tako suvereno, obvladal zase ves odskri prostor in si ga tako temeljito podredil svoji igri. Slikovitost, razsežnost in globina prostora so igrali ob njem tako, da je bil vsak njegov prizor prava slika ali pa arhitektonska stavba zase. V igri sami je z nekakšno grozno lahkoto poustvarjal Jaga ter se gibal z njim med satanstvom in zvestvom, ožarjenim z eleganco renesančnega svetovnjaka. Kadar pa se je za hip ustavljal nad lastnimi dognanji o nedosednostih in nasprotjih, je skoraj grozno mirno lebdela nad vsem dogajanjem tista zadržana napetost in tragičnost, ki razjeda in ruši temelje lastnih in tujih dognanj in spoznanj.

V ostalih vlogah so nastopili večinoma isti člani naše Drame kot v prejšnjem podajanju. Levar je ponovil prepričanje, da je brez njega le težko bilo mogoče dati »Othella«; g. Milena Boljar-Ukmarjeva je potrdila, da je Desdemona ena njenih najboljših vlog. Roderiga je igral mladi Tiran; njegova skupna igra s Severjem je bila velik uspeh zanj in tudi mojstrovina zase.

Na nekaterih mestih je bilo pri premieri nekoliko preveč prehitavanja in prenege silovitosti. Zato bo režija pri reprizah lahko še bolj izčistila velike uspehe snočnje predstave.

Lepa razstava kiparja Putricha in slikarja Kregarja v galeriji Obersnel

Danes dopoldne sta odprla v umetniškem salonu »Oberanel« na Gosposvetski cesti razstavo svojih del iz najnovejšega časa mlada, pa že priznana umetnika, Stane Kregar in Karel Putrich. Razstava, za katere ogled ni treba plačati nič vstopnine, kar je lepa in pohvale vredno misel, bo odprta do konca meseca, do 31. januarja.

Putrich se nam na tej razstavi predstavi zopet kot kipar odličnih kvalit, oblikovalce z do podrobnosti popolnim poznavanjem anatomije človeškega telesa, imeniten opazovalec marsikomu skritih odtenkov v posameznosti, odlični v kompoziciji. Njegovi životi stoji resnično in od povsod enako prepričljivi v prostoru, polni so dejanskega življenja in pristnega bivanja. Spretna roka upodabljalca spaja oblike podrobnosti s presenetljivo iznajdljivostjo in fineso v zaključen živ, logičen, prirodni in jasen sklop, z impulzi, ki po premeteno potuhtanih niansah vežejo sosednosti. Putrich je odlični tudi v portretih, ki jih dela z isto skrbnostjo in z nekim silajnim instinktom za posebnost, odnošeno značilnost portretirance. Ugajajo pa tudi reči v miniaturni po svoji neprisiljenosti in prirodni sni konceptije. Putrich se čedalje bolj razvija, nekaj del prav zadnjega časa nam opravičuje upanje, da z njim dobivamo kiparja, ki bo še veliko pomenil.

Stane Kregar, ki je svojo veliko slikarsko nadarjenost pokazal že, ko je nastopil z apartnimi surrealističnimi rečmi, raste naglo in zori v pomembno, močno slikarsko osebnost. Zrelejši stopa k okolič, vedno čistejši slikar postaja. Ostalo pa mu je še vedno nekaj zelo pozitivnega iz prejšnjih časov: bogastvo motivov, spretna kombinacije v predmetih in neverjetno mikavna svežost, polna rahlo pritajenega, pa vabljivega nemirja, zdi se, kakor bi čez njegova dela šel nekaj diha, čudni, tuji veter, poln obetanja in nostalgije. Zlasti izrazi iz pokrajine so mu nemirni, radosten utrip polje v njih. Čudovito pa se je umiril v kompoziciji: njegova in Sedeja zdaj vleče k absolutni preprostosti in smiselnosti kompozicije. V tem pogledu je na razstavi nekaj slik prav značilnih v tem razgibanem, prevračajočem se času mir klasične, tišina ljudi, ki počivajo in so tu v prostoru negibni kakor predmeti. Zdi se, kakor bi se na čarobno znamenje ustavilo nihalo ure, ki meri čas in peha ljudstva k nepremišljenosti ter hlastanju, kakor bi vse pridržalo sapa in se ustavilo — k zamišljenosti, pa tudi k počivanju zatijaj in dobroti mirovanja samega, ki postaja lepo in plemenito, ker izključuje pri nas ljudih tolikokrat preuranjene, preburne in zato pogosto krivične akcije, ki se jih moramo skrivaj v tih uri — če jo kdaj najdemo — grenko in boleče kesati.

Zborovanje celjskega društva »Mali Gospodar«

Društvo je priredilo več koristnih tečajev in ustanovilo vrtnarski odsek

Celje, 19. januarja.

V današnjih težkih dneh, ko je preskrba z življenjskimi potrebščinami izredno težka, je potrebno, da vsak pretehta svojo gospodarsko moč do potankosti in se oprime pravih smernic, zlasti pa še mali človek, ki so ga gospodarske razmere še posebno prizadele. To nalogo si je v polni meri postavilo celjsko društvo »Mali gospodar«, ki je izvedlo sklepe lanskega občnega zbora, prirejalo praktične gospodarske tečaje, gojilo in propagiralo rejjo malih živali, pospeševalo umno in intenzivno obdelovanje zemlje ter v ta namen ustanovilo poseben vrtnarski odsek.

Danes je društvo na svojem lepo obiskanem zborovanju v okoliški šoli podalo obračun svojega dela v preteklem letu. Iz poročila podjetnega predsednika g. prof. Mirka Bitenca se vidi, da je društvo lepo napredovalo in mnogo storilo za napredek gospodarstva — zlasti gospodarskega malega človeka.

Po novih odredbenih pravilih ima društvo širši delokrog, kakor ga je imelo po prejšnjih pravilih, ker vsebuje vse panoge malega gospodarstva, t. j. rejo kokoši, ovce, kunce in vrtnarstvo.

Društvo bo priredilo posebne tečaje, na katerih bodo predavali strokovnjaki in obravnavali važna gospodarska vprašanja. Preteklo leto je društvo priredilo tečaje za kamupenje petelinov. Vodila jih je gđ. Cilka Zajc iz Domžal. Za tečaje je bilo v Celju in okolici veliko zanimanje in so tečaji dobro uspeli. Pri svojem delu je društvo našlo veliko razumevanje pri celjski mestni občini, banski upravi in okrajnem kmetijskem odboru. Občina je dala društvu denarno podporo, gradivo za tople grede, uravitelstvo okoliške šo-

je pa je dalo na razpolago ob tečajih in sestankih svoje prostore.

Tajniško poročilo je podal triletni društveni agilni tajnik g. Gorjup. Društvo je v preteklem letu pridobilo lepo število članstva. Da bi imelo večjo povezanost z ostalimi gospodarskimi organizacijami, se je včlanilo v Železničarsko splošno gospodarsko zadrugo v Ljubljani in Kmetijsko društvo v Celju, da bi s prvo imelo svoje poslovne stike pri morebitnem vnovčevanju svojih proizvodov, pri drugi pa nabavljalo po zmernejših cenah hranilivo, ki je za gospodarsko potrebno.

Poročilo o delu vrtnarske sekcije je prebral namesto odsotnega načelnika sekcije g. Cimarmana g. Gorjup. Vrtnarski odsek je bil ustanovljen šele pred letom, ima namen propagirati gojitev zelenjadi predvsem pri malem človeku. Visoke cene zelenjadi, veliko pomanjkanje nje na trgu ter slaba kupna moč socialno šibkih, je privlekla društvo do tega, da je prišlo s propagando vrtnarstva. Nadelo si je nalogo, da s predavanji, delitvijo semen in sadik čimboli poživlji vrtnarstvo, ki je predvsem v bližini mest zelo važno in rentabilno.

Na predlog g. Goloba K. ml. je dobil odbor razrešnico s pohvalo. Pri volitvah je bil izvoljen odbor s predsednikom g. prof. Bitencem na čelu.

V kratkem bo društvo priredilo tečaje, na katerih bodo predavali Zupan Ivan o gojenju vrtnic, Stilar Janez o obdelovanju vrtnic, Koželj Josip o nalezljivih boleznih malih živali, Aljančič o reji koz in kuncev in Cimarman Martin o pri- delovanju povrtnine. Tečaji bodo ob nedeljah ob pol 9 dopoldne v telovadnici okoliške šole in se ga bod oлакho brezplačno udeležili vsi, ki se zanimajo za ta vprašanja.

Devet jih je odšlo na kraj požara. V stanovanju je Marija Raubar kuhala zmes za čiščenje parketov. Pri kuhanju te zmesi se uporablja tudi bencin. In Raubarjeva je bila pri tem tako neprevidna, da je prišla s steklenico bencina v bližino ognja. Bencin se je vnel in steklenica se je razletela na drobne kosce. Takoj se je vnel šivalni stroj, ki je stal v bližini štedilnika, vnel se je tudi pohištvo in obleka, ki je visela na ključkah. Na srečo pa so že sami sosedje pogasili nastali ogenj in prišli gasilci niso stopili v akcijo ter so se lahko takoj vrnili. Škoda pa je zaradi ognja le precejšnja.

K e dobite »Slovenčev« koledar?

Koledar prejmete naročniki iz sledečih pošt nih okolišev:

Krška vas pri gđ. Rudman Neži, Gor. Skopce 6, pošta Krška vas.
Podlehnik pri g. Zormanu Cirilu, trg., Podlehnik.
Podreda v župnem uradu v Podredu.
Polenski v župnem uradu v Polensku.
Zg. Poljskava pri g. Orli Ivanu, župniku v Zg. Poljskavi.
Ponikva ob juž. žel. v župnem uradu v Ponikvi ob juž. žel.
Ptujška gora v župnem uradu v Ptujski gori.
Radešica pri Zidanem mostu pri g. Krenžarju Iv., cerkovniku v Radešici.
Radmirje v Sav. dol. pri g. Jamniku Maksu, župniku na Pohorju.
Ribnica na Pohorju v župnem uradu v Ribnici na Pohorju.
Rimska Toplica pri g. Kozlju Alojziju, šol. upravitelju v Rimski Toplici.
Rogatec pri g. Gobeu Martinu, Sv. Florijan 27, pošta Rogatec.
St. Rupert v Slov. goricah v župnem uradu v St. Rupertu v Slov. goricah.
Ruše pri Mariboru v župnem uradu v Rušah.
Sava pri Litiji v župnem uradu v Savi pri Litiji.
Selčica ob Dravi v župnem uradu v Selčici ob Dravi.
Slivnica pri Celju v župnem uradu v Slivnici pri Celju.
Slivnica pri Mariboru pri g. Kolmanu v Slivnici pri Mariboru.
Središče pri Ormožu pri g. Jaklu Janezu v Središču, št. 167.
Stromlje pri Brezicah v župnem uradu v Stromlju.
Studenice pri Poljanah pri g. Jaklu Janezu, župniku v Studenici.
Šmarje pri Jelzah v dekanijskem uradu v Šmarjah.
Šmartno ob Dravi v župnem uradu v Šmartnem ob Dravi.
Št. Tomaž pri Ormožu pri g. Kovarču Alojziju, kaplana v Št. Tomažu.
Šv. Trojica v Slov. goricah pri g. Minhu Janezu, Zg. Senarska, pošta Šv. Trojica.
Turkija (Rogatorje) pri gosp. Doniku Stefanu, organistu v Turkiji.
Št. Urban pri Ptuj v žup. uradu v Št. Urbanu.
Urška gora pri g. Zupančiču Jožetu, šefa postaje v Urški gori.
Vace pri Litiji pri gđ. Tranle Minki, šol. upravitelji v Vaci.
Št. Vid pri Grobelnem pri g. Kolencu Leopoldu, župnika v Št. Vidu.
Velenje pri g. Skrebtu Rafaelu, tehniku v rudniku v Velenjah.
Št. Vid pri Ptuj v župnem uradu v Št. Vidu pri Ptuj.
Pitane pri Celju pri gosp. Friskoven Hinkotu v Pitanih.
Vojnik pri Celju v kaplaniji v Vojniku.
Vuhred v župnem uradu v Vuhredu.
Vurberga pri Ptuj pri g. Makarju Jožetu, duhovniku v Vurbergu pri Ptuj.
Završe pri Ptuj pri g. Jarhu Konradu, župniku v Završah.
Zdole pri Vidmu pri g. Peitlerju Alojziju, provizorju v Zdoli.

Naročniki »Slovenčevega« koledarja, ki so naročili koledar po 8. decembru 1940, pa niso prejeli koledarja direktno na dom po pošti, naj se potrudijo v svoj župni urad, kjer ga bodo dobili.
Naročniki »Slovenčevega« koledarja iz pošt nih okolišev: Maribor, Celje, Jesenice, Kranj, Novo mesto, Ptuj in Trbovlje, ki so naročili koledar in ga še niso plačali, dobijo letaka v naših podružnicah. Ta dobijo tudi koledar vsi naročniki, kateri so ga naročili do 8. decembra in ga plačali po 18 din. V podružnici »Slovenčev« na Jesenicah dobijo koledar tudi vsi naročniki iz Zirovnice, ki so ga naročili po 8. decembru in plačali zani po 18 din.

Od tu in tam

Banska oblast v Zagrebu je prva v državi po-ostila ukrepe proti kršitjem odredov o enotnem ljudskem kruhu. Mestna občina v Zagrebu je bila razglasila, da bodo morali peki od večer naprej peči le takšen enoten kruh, v katerem bo pol koruzne moke, pol pa pšenične moke. Kdor bi se pregrešil proti tem določilom, bo kaznovan po odredbi banske oblasti na zapor do šest mesecev in na denarno kazen do 100.000 dinarjev.

Stirje jugoslovanski parniki so stopili v službo mednarodnega Rdečega križa, prvenstveno ameriškega Rdečega križa. Iz splitskega pristanišča je te dni odplul veliki tovorni parnik »Una«, za njim pa je odplul na Sušak tudi parnik »Petar«, ki bo tam naložil tovar tabaka za Ameriko, pozneje pa bo opravljal tiste naloge, ki mu jih bo naložil ameriški Rdeči križ. Kasneje pa bosta stopila v službo enakih ciljev tudi parnika »Anton« in »Ivan«.

Za veriženje z drvmi je bil težko obsojen sušaški trgovec Spiro Jokić. Mož je bil v okolici Bihača v Bosni nakupil velike količine drv še prej, preden so bile cene za to blago omejene. Ko pa je izšla zadevna uredba, jih je skušal prodati nekemu zemljenskemu trgovcu po mnogo višji ceni, ne da bi jih poprej prijavil uradu za nadzorstvo nad cenami. Toda o njegovem veriženju se je razvedelo in oblast je posegla vmes. Najprej je okrajno glavarstvo zaplenilo vsa drva, nato pa je urad za nadzorstvo nad cenami prijavil Jokića sodišču. Tam so izrekli sledečo kazen: drva se zaplenijo, Jokić pa bo sedel mesec dni v zaporu in bo plačal 60.000 din denarne kazni.

Kar po 80% sta hotela zaslužiti pri bombažu dva trgovca iz Petrinje, Katić in Zutić. Bila sta ugodna in veljala za zelo poštena trgovca. Z blagom sta oskrbovala veliko malih trgovcev v Bosni. Pred kratkim pa sta svojim odjemalcem odtegnila bombaž, čeprav sta ga še naprej sama prodajala v svoji trgovini na drobno. Na prijavo prizadetih trgovcev je bila izvedena preiskava, ki je našla veliko bombaža skritega. Trgovca sta to blago kupila že pred letom dni in ga sedaj prodajala po 80% dražje kakor pa sta ga kupila. Oba sta bila aretirana in izročena sodišču.

Konferenca ladjarskih družb na Donavi bo prihodnje dni v Münchenu. Pogovarjali se bodo za sporazum med vsemi ladjarskimi družbami na Donavi za sporazumno izvedbo vseh prevozov, posebno pa prevozov olj, rudnin, žitaric in raznih drugih posilk. Jugoslovanska delegacija, ki jo vodi ravnatelj rečne plojbe, je že odpotovala skozi Jesenice v Nemčijo.

Državna hipotekarna banka naše države je imela v lanskem poslovnem letu velik dobiček, namreč celih 160 milijonov dinarjev. Predlanskim je znašala bilančna vsota banke nekaj nad 14 milijard dinarjev, letos pa nekaj čez 29 milijard. Pa tudi bančni obratni kapital se je skoraj podvojil. Predlanskim je bilo tega kapitala 8,4 milijarde, lani pa 15,5 milijarde dinarjev. Tako je banka imela lani 160 milijonov dinarjev čistega dobička, predlanskim pa ga je imela 69 milijonov. Od čistega dobička bo dobila država 120 milijonov, 31 milijonov bo šlo v bančni rezervni sklad, ostalo pa bodo razdelili med uslužbence kot posebno nagrado in del dajati tudi v sklad za podpiranje zadružništva.

400 vagonov tabaka je dala Hercegovina jeseni upravi državnega monopola. Hercegovski sadilci, ki so od vseh v državi najboljšje organizirani, imajo edino željo, da bi se odkupna cena ponovno povečala, da bi imeli sadilci vsaj kakšno korist sprito velike podražitve vseh življenjskih potrebščin. Le s povečanimi cenami bo moglo zavreti tehotništvo, ki se je v Hercegovini ugnezdilo še danes, ko so bile odkupne cene obupno nizke in so pridelovalci mnogo več zaslužili, če so tobak skrivaj prodajali v drugih krajih.

Dobro plen zlata je zaplenila skupljanska policija, kateri je prišlo na uho, da se pri nekaterih judovskih trgovcih zbira na debelo zlato in tuje valute, kar naj bi potem vse skupaj odromalo v tujino. Ko je policija za to izvedela, je dala narediti preiskavo pri nekem judu. Toda tudi ta je zaslužil nevarnost in zavoj z zlatom malo prej odpremil svojem prijatelju v shrambo. Toda tudi tega so zalotili in povedal je, da je dal zavoj naprej. Končno so zlati zaklad našli zakopan pri tretjem judu. Policija je zaklad zaplenila in ga izročila državnim blagajni, jude pa zaprla in obtožila. Za plen, pravijo, da je vreden nekaj milijonov dinarjev.

Silno zanimivo pravdo je sprožil pred belgrajskim sodiščem znani vojudinski politik dr. Duda Bošković. Svoj čas je javno napadel dva nečaka bivšega ministra za kmetijstvo Stankovića in bivšega bana donavske banovine Rajčiča, češ da so po svoje manipulirali s 5 milijonsko vsoto iz sklada za podpiranje kmetovalcev, ki jim je toča uničila pridelek. Bošković je imenoma navedel dr. Gjura in inž. Stanimira Stankovića, ki sta imela kot bivša narodna poslana svoje prste vmes pri tem denarju. Obtožil ju je, da sta dobila iz sklada denar, ki ga pa ljudem nista razdelila, čeprav sta se za to obvezala. Stankovići in Rajčič se niso proti tem očitkom znali drugače braniti, kakor da so naslovili na Boškovića javno vprašanje, kako je z njegovimi posestvi. Smisel tega vprašanja je bil, da bi javnost mislila, da jih je Bošković priglajfjal. Toda dr. Bošković je za to obrekovanje tožil oba Stankovića sodišču. Prvi dan razprave je bil zelo živahen. Stankovića sta vztrajala pri tem, da si je Bošković protipostavno pridobil posestva, Bošković pa je ponovil očitke, da sta Stankovića goljufala in pristavil, da lahko vsak trenutek ta očitke z neovrgljivimi dokazi pojasni. Povedal je tudi, da je zbrane podatke o goljufijah predložil tudi vsem zainteresiranim oblastem. Ta zelo zanimiva razprava se bo nadaljevala prihodnji teden.

Za smirno obsodbo je prosil sodnike kmet Vito- mir Stanislavjević, ki je bil lani ubil svojega očeta in mlačno. Sprli so se bili zaradi deleža na posestvu brata, ki je lani umrl. Stiri bratje so do- bili vsak svoj delež in se razumeli z očetom. Ko bi eden od bratov umrl, se je začel spor zaradi delnice njegovega posestva. Bratje so zahtevali svoj delež, oče pa ni hotel o tem nič slišati. Nekega dne pa je šel Vitoimir na to sporno zemljo in jo začel obdelovati. Prišel je oče in ga odganjal, ma- četa pa je vpila nad njim. Med ostrim prerekanjem je Vitoimir potegnil nož in oba zaklal. Pred sod- niki je skesano priznal svoje dejanje in prosil sod- nika, da ga obsodijo na smrt. Zelfa se mu ni iz- polnila, pač pa je dobil dvajset let ječe.

Strahovit zločin v srbski vasi Rakincu pri Velikem Orašju se zdi, da bodo oblasti kmalu pojasnile. Ubila je bila bogata starka s svojo mla- do vnukinjo. Sum je takoj padel na tri njene ne- čake, ki so vsi hlepehi po njeni zemlji in komaj čakali na njeno smrt. Enega od njih so orožniki prišli in ga začeli zasliševati. Mož je tajil in ta- jil, vendar na nespretno in nelogično odgovarjal. Končno je prebledel in padel v nezavest. Zato se je sum okrog njega še bolj zgoščil, z njim vred pa so prišli še dva bratranca in nekega vaškega pokvarjenca, za katerega mislijo, da so ga nečaki nalihi za umor.

Skrb za slovensko mladino na Koroškem

»Koroški Slovenec« prinaša razmišljanja o po- ložaju in vlogi slovenske mladine na Koroškem in med drugim pravi:

»Oči premočnih izmed nas so uprle v bodočnost, ko bo svet mir v deželi, ko bo narod mogel posvetiti vse svoje mladostne sile svojemu kulturnemu in go- spodarskemu procvitu. A vse te lepe nade so re- sinčile te tedaj, če jih trajno povežemo z mislijo na mladi, rastoči rod, ki bo slovenski koroški narod jutrišnjega dne. Nič nam ne more hasniti še tako prijetna prihodnost, če je bo deležen samo stari rod in če ne bo svojih nad in idealov mogel izročiti mladini, ki bo za svojimi očeti in materami nositelj slovenskega duha in slovenske misli. Kdor izgovori besedo »bodočnost«, je hkrati izgovoril besedo — mladina.

Res je pogled na trenutno usodo slovenske ko- roške mladine vse prej ko razveseljev. Naša mladina je v neposredni nevarnosti, da jo prilike opravijo za dragoceni zaklad narodne kulture. Preji ji vsega pomilovanja vredna vloga kulturnih brezdomcev. Ven- dar ne bo nad tem vsekakor žalostno dejstvo, n- hče klonil glave in izgubljal poguma, dokler živi v njem zavest, da je na usodi svoje mladine sam brez sleherne krivde. Zato si moramo glede bodo- čnosti naše mladine in našega naroda staviti edino vprašanje: ali vršimo svojo dolžnost?

Ni tako važno, ali je narod močnejši svoje usode, brezpogojno in nujno pa je, da narod hoče dejavno

množiti svoj procvit in blaginjo. Le tisti narod dela resnično za svoj kulturni napredek in gospodarski razmah, ki posveča največji kos svoje ljubezni ra- stoči svoji mladini.

Pred mesecem so se zbrali na tedaju Slovenske prosvetne zveze v Celovcu zastopnice našega že- nstva in med njimi številne mlade matere. Našo dru- žino so si izbrale za eno svojih razmišljanj in v družini zle predvsem slovenskega otroka. Govor- nice so nanizale nebroj zlatih misli in med pobu- dami je bila tudi ta, naj sleherni naš otrok izve prej ko slej, da je Slovenec. Mat, ti mu položi v usta besedo: Slovenec sem! Slovenska mati me je rodila! Ljudje Slovenci so okoli mene: Slovenci je svet, v katerem živim. Slovenska je prošnja, ki jo molim Vsemogočnemu. Slovenska je pesem, ki tako pri- jetno udarja na moje uho! Slovenska je govorica, ki se je poslužujem! Slovenski narod je, kateremu hočem posvetiti svoje sile in moči! In ob teh na- videzno tako nebitnih spoznanjih se bo zgodil čudež, da bo vse okoli otroka in v otroku dobilo avo dvojini pomen in poglobljeno vrednoto. Srečen otrok, ki se more narodno vzbuditi v okrilju svoje družine, ker si bo v družinskem doživljanju svoje na- rodnosti oti najljepši kos narodnega žilja in bitja.

V slovenski vzgoji naše mladine je naše prvo in glavno delo za bodočnost. Tod moramo storiti svojo dolžnost v polni meri, potem nam bo pogled v prihodnost upravičen voder in upa polni!

Mariborski dogodki čez nedeljo

Maribor, 19. januarja.

Nedelja obnih zborov. Danes popoldne se je vršil v Rozmanovi gostilni v Vrazovi ulici na Pobrežju občni zbor pobreških gasilcev. Občni zbor je vodil predsednik Josip Klemenčič st. Iz poročil, ki so jih podali funkcionarji, je bilo raz- vidno, da je pobreska četa ena najagilnejših v mariborski okolici. Gasilci so si izvolili za pri- hodnjo funkcijsko dobo po večini sedanje vodstvo. V restavraciji Slon na Aleksandrovi cesti je zbo- rovali danes društvo trafikantov iz Maribora in okolice. Občni zbor je vodil predsednik g. Franjo Geč. Udeležba je bila jako številna. Zborovalci so napravili sledeče sklepe: protestirajo proti pro- daji eksportnih cigaret, zahtevajo zvišanje pro- centa od 8 na 8%, da se s tem izboljšajo razmere trafikantov, in izvrševanje dobav v redu. Društvo šteje 80 članov. — V Nabavljalni zadruzi držav- nih uslužbenecv so zborovali upokojeni častniki.

Zadnja pot Aleksandra Klešiča. Včeraj po- popoldne ob 3 je spremljala ogromna množica po- grebecev mariborskega kavararja g. Aleksandra Klešiča na njegovi zadnji poti. Pokojnik je bil postavljen na oder v kapelici mestnega pokopali- šča ter je obdajalo krsto nešteto vencev. Pogreb je vodil stolni župnik msgr. Umek z asistenco stolnega vikarja Pribožiča in kaplana Kordeža. Zalotinke je igrala godba »Dravce«, pevci »Ja- drana« pa so zapeli pri odru in pri odprtem grobu. Poleg svojcev je stopal za krsto v spre- vodu mestni župan dr. Juvan, predsednik Zveze gostilničarskih združenj v Ljubljani Ciril Majcen, predsednik Tujskoprometne zveze inž. Slaj- mer, ravnatelj Putnika Loos, predsednika MT dr. Lipold in blagajnik MT Gilly, člani Rotary kluba s predsednikom mag. ph. Vidmarjem na čelu, hrvatsko kulturno društvo Napredak s podpred- sednikom Krpanom, obrtni referent dr. Senekovič, predsednik Združenja gostilničarjev v Ljub- ljani Dolničar, ogromno število mariborskih go- stilničarjev s podpredsednikom Majenom, tajnik- kom Jenkom ter ostalimi člani z vodstvom svo- jega združenja, okolški gostilničarji, predsednik trgovskega gremija Osetter, zastopniki mnogoste- vilnih drugih gospodarskih in tujskoprometnih organizacij iz mesta in okolice. Pokojnika so po- kopali na frančiškanskem pokopališču. Pri grobu se je poslovil podpredsednik Majcen v imenu mariborskih gostilničarjev, nato v imenu Zveze Ciril Majcen in končno gojenec gostilničarske šole v Mariboru trajen spomin.

Iz obupa se je ustrelil. V Kostanjevici pri Sl. Bistrici se je ustrelil 27 letni Anton Marinšek. Po- kojnik je bil sin edinec premožnega posestnika, pa se je s starši spril, ker se je oženil z revnim dekletom in je zato odšel od doma. Živel je pri starših svoje žene z dvema malima otrokoma. Za- radi pomanjkanja, v katerem je družina živila, pa so nastali prepri med zakoncem, ki so Marišku tako zagrenili življenje, da je vzel lovsko puško, odšel kakih 200 metrov od hiše ter se ustrelil v sence. Obležal je pri priči mrtev.

Tatinska služkinja. Pri posestnici Jesenik Ma- riji v Studencih je služila nekaj časa 20 letna Ma-

RADIO

Program radio Ljubljana

Ponedeljek, 20. januarja: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 12 Odmevi iz Pol- ške (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Na- povedi — 13.02 Opoldanski koncert Rad. ork. — 14 Poročila — 17.30 Rad. orkester — 18.10 Du- ševno zdravstvo (g. dr. A. Breclj) — 18.30 Plo- šče — 18.40 Geografski zemljevid Slovenije: Zi- valstvo (univ. prof. g. dr. J. Hadži) — 19 Napo- vediti, poročila — 19.25 Nac. ura — 19.25 10 minut zabave — 20 Koncert: sodelujejo: gdč. St. Koren- čanova (sopran), g. A. Sladoljev (tenor), g. St. Prek (kitara) in Rad. ork. — 21.30 Polke in valč- ki (plošče) — 22 Napovedi, poročila. Konec ob 22.20.

Torek, 21. januarja: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan vencev ve- selih zvokov (plošče) do 7.45 — 12 Nekaj lažje komorne glasbe (plošče) — 12.30 Poročila, ob- jave — 13 Napovedi — 13.02 Opoldanski koncert Rad. ork. — 14 Poročila, napovedi — 14.15 Sol- ska ura: Kramljanje z mladino (g. M. Zor) — 17.30 Akademski pevski kvintet: koncert skladb in harmonizacij dr. Fr. Kimovec — 18.15 Iz slo- vanskih oper (plošče) — 18.30 Kaj moramo ve- deti o jonih (g. prof. M. Adlešič) — 19 Napovedi, poročila — 19.25 Nac. ura — 19.50 Gospodinska posvetovalnica (ga Helena Kelhar) — 20 Koncert Rad. ork. — 21.15 Samospevi g. Mirka Jelčina, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 22 Napovedi, poročila. — Konec ob 22.15.

Drugi programi

Ponedeljek, 20. januarja: Belgrad: 21.10 Simf. konc. — Zagreb: 21 Suppejeva opereta »Lopa Ga- lateja« — Bratislava: 19.40 Lahka gl. — Praha: 20.30 Čajkovskega skladbe — Solija: 20 Simf. koncert — Bernmünster: 19.10 Harmonikarji — Budimpešta: 20 Simf. konc. — Bukarešta: 21.20 Plezna glasba — Stockholm: 19.30 Vojaska godba — Ital. postaje: 20.15 Ork. k. no. — Sottens: 20 Vok. koncert.

Belgrajska kratkovalovna postaja: YUA, YUB (49.18 m): 19.40 Poročila v slovenščini — YUF (19.69 m): 0.30 Poročila v slovenščini za Južno Am- eriko — YUG (19.69 m): 3.30 Poročila v slovenščini za Severno Ameriko.

Ljubljana

Koledar

Danes, ponedeljek 20. januarja: Fab. in B. Torek, 21. januarja: Neža, d. m.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Ma- rijin trg 5; mr. Kural, Gosposvetska c. 10; mr. Bohinec, Cesta 29, oktobra 81.

Produkeija Glasbene akademije v korist Zim- ske pomoči ki bi morala biti v ponedeljek dne 20. t. m. iz tehničnih razlogov odpade.

Vsota za zimsko pomoč darovanih zneskov je narasla na 820.163 din, ki se bo pa gotovo še prav- znažno povečala z dohodki raznih prireditelj, z uspe- hom nabiranja dne in z darili večjih in manjših dobrotnikov mestnih revežev.

Vsi hišni posestniki ne upoštevajo strogih pred- pisov, ker snega, ki pada raz streh, ne spravljajo in ne odvažajo izpred hiš. Zato jih nujno opozar- jamo na to dolžnost, da se izognejo kazenskim po- stopkom, saj prav v nobenem primeru mestno cestno nadzorstvo ne bo podpiralo malomarnosti takih hiš- nih posestnikov, da bi morda samo spravilo sneg. Posebno jih pa opozarjamo tudi na to, da je strogo prepovedano sneg izpred hiš in s hodnikov metati ter odvažati na vozlišče.

Upokojeince, vdove in aktivne železničarje, ki so člani Nabavljalne zadruge uslužbenecv drž. žel. opo- zarjamo, da smo razposlali vsem službenim edinicam »Prijava« za primer oddaje živil na nakaznice. — Pozivamo vse naše člane, da dvignejo nemudoma te »prijava« pri pristojnih službenih edinicah (postajah, sekcijah, nadzornikih proge, kurilnicah), jih točno izpolnijo v tekstu in rubrikah 1—5 in jih takoj vrnejo službeni edinici, ki bo te prijave do 25. t. m. sta- vila zadrugi. Ne pozabite napisati tudi člansko številko. — Nabavljalna zadruga uslužbenecv držav- nih železnic v Ljubljani.

Streška družina v Novem mestu vabi svoje članstvo na svoj redni letni občni zbor v torek 4. februarja ob 20 v prostorih mestne posveto- valnice, z običajnim dnevnim redom. Udeležba obvezna!

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 21. januarja: »Othello«, Red A.

Sreda, 22. januarja: »Revizor«, Red B.

Zanimiv kulturni dogodek bo gostovanje mari- borskega gledališča v Ljubljani v Drami. Vršilo se bo 23. t. m. Igrali bodo Gorkega dramo »Na dan«. Delo je zrežiral Jože Kovič.

OPERA

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 21. januarja: »Friderika«, Red Torek.

Gostovanje J. Gostiča.

Sreda, 22. januarja: »Vesele žene windsorske«, Red Sreda.

V soboto bo krstna predstava Bravničarjeve opere »Hlapec Jernej« z Lupo v naslovni vlogi. Delo predstavlja novo obliko opere, v kateri ima glavno vlogo zbor. Libreto v prireditbi Delaka je po- snet po Cankarjevi istoimenski noveli. V glavnih partijah bodo sodelovali še: Franci, Marček, Zupan, M. Sancer, Anžlovar. Opera je bila nagrajena s prvo banovinsko nagrado. Muzikalno vodstvo dela ima v rokah N. Strlof. Režiser je C. Debevec. — Krstna predstava bo za red Premierski.



Naša ljubljena gospa

Amalija Burnik

vdova šolskega upravitelja v p.

se je dne 19. januarja t. l. ob 13 preselila k Vsemogočnemu.

Pogreb pokojnice bo v torek ob 15 popol- dne izpred hiše žalosti, poštnega poslopja Štore-Kresnice, na pokopališče na Teharjih.

Sv. maša zadušnica bo v torek ob 8 zjutraj v župnijski cerkvi na Teharjih.

Namesto vencev na krsto in udeležbe pri pogrebu prosimo podpore za uboge tehar- ske občane.

Štore, dne 19. januarja 1941.

Artil. major v p. Burnik Bogomil, sin, s soprogo Marijo Burnik roj. Edel Puntigam, in ostali sorodniki

V belem hribu in dolu — s smučmi vsepovsod za prvenstva

Smučarske tekme Zveze fantovskih odsekov

Prvak ZFO v alpski kombinaciji je žvan Alojz, drugi Praček Ciril, tretji pa Bertonec — vsi iz Jesenic. Prvakinja v smuku pri članicah Praček Lojzka (Jesenice). — Prvakinja v teku Janežič Pina (Kamnik)

Skofja Loka, 19. januarja. Včeraj in danes sta priredili naši največji mladinski organizaciji ZFO in ZDK svoje letošnje prvenstvene tekme v smučanju. Vsako leto opazimo pri teh tekmah lep napredek tako v kvalitativnem kakor v kvantitativnem pogledu. Letošnje tekme tako fantovske kakor dekliške so pa v vsakem pogledu nadkrilile vse zimskošportne prireditve omenjenih naših mladinskih organizacij. Letošnje leto izvedeta naši mladinski organizaciji vse svoje prireditve v prostoru veselo dogodka, ko zasede kralj Peter II. kraljevski prestol. In v okviru teh nastopov spadajo tudi letošnje smučarske tekme.

Lepo je bilo pogledati mlade fante in mlada dekleta, s kakim ponosom in zaupanjem v svoje telesne sposobnosti so šli v borbe. Včeraj so bile tekme v smuku. Lahko rečemo, da so pri smuku nastopili naši najboljši tekmovalci, ki so že neštokrat zastopali našo državo v inozemstvu. Po hudi borbi je zmagal v I. razredu Jeseničan Alojz Zvan.

Organizacija izvedbe je bila odlična v vsakem pogledu. Veliko je pomagalo pri naših letošnjih tekmah

vojaštvo planinskega polka iz Skofje Loke, ki je urejalo proge, napelovalo telefon itd., sploh je vojaštvo toliko napravilo, da je imelo vodstvo zelo olajšano stališče. Zato se vojaškim oblastem, zlasti pa poveljstvu planinskega polka v Skofji Loki, najiskreneje zahvaljujemo za res izdatno pomoč.

Smuk II. razreda
je bil na Martancovi planini. Ta proga je bila dolga približno 800 m z višinsko razliko 150 m.

56 tekmovalcev
se je udeležilo tekem II. razreda. Razveseljevi so uspehi teh tekmovalcev, s katerimi se bo spopopnil kader naših najboljših. Cela šuma je med temi mladimi borci takih, ki že danes spadajo v prvi razred. Naj omenim zlasti Zbarkarja, Stareta, Arneža itd. Seveda so vsi ti borci z Jesenic ali sicer z Gorenjske.

Rezultati v smuku II. razreda so takile:
1. Zbarkar Alojz 0.53.2 (Kor. Bela), 2. Stare Marjan 0.54 (Jesenice), 3. Arnež Peter 0.58.1 (Jesenice), 4. Potočnik Stojan 1.01.5 (Kropa), 5. Kleindinst Rud. 1.02.2 (Brezje), 6. Remec Jakob 1.02.2 (Klas. gimn.), 7. Kavčič Filip 1.3 (Kropa), 8. Volčin Lado 1.03.4 (Jesenice), 9. Jesenko Stanek 1.04 (Šk. Loka), 10. Bizjak Jože 1.04.1 (Hrušica).

Tek članov skozi vratca
Popoldne se je vršil slalom članov prvega in drugega razreda. Tekmovalci sami so bili radovedni na izid, saj se je vršila ostra borba med Zvanom, Pračkom in Bertonecem, ki so se vsi odlično umestili pri smuku. Pa ne samo med tekmovalci, temveč še bolj med gledalci je vladalo veliko zanimanje.

Najprej so vozili tekmovalci prvega razreda po vrstnem redu, kakor so se umestili pri smuku. Vozili so odlično kljub temu, da je južno vreme proga zmečalo. Proga je postajala vse mehkejša, tako da so drugorazredniki, katerih je bilo pripuščeno 20, vozili že na močno razrvani progi, na nekaterih pobočjih pa je zaradi neprestanih in ostrih kristijanij pogledala trava.

Rezultat slaloma in skupne alpske kombinacije je naslednji:

Slalom I. razreda:
1) Zvan Alojz, Jesenice: 1.28.6; 2) Praček Ciril, Jesenice: 1.31.1; 3) Znidar Emil, Jesenice: 1.39.4; 4) Ravnikar Rado, Jesenice: 1.42.1; 5) Finžgar Rudi, Kropa: 1.44.6; 6) Spec Ivan, Jesenice: 1.46.8; 7) Miceli Leon, Jesenice: 1.47.8; 8) Hfner Ivan, Skofja Loka: 1.54; 9) Kordeš Ivan, Kropa: 1.54.6; 10) Bertonec Jože, Jesenice: 1.56.7; 11) Torkar Rado, Jesenice: 1.59.7.

Slalom II. razreda.
1. Stare Marjan 1.59 (Jesenice), 2. Zbarkar Jože 2.04.5 (Kor. Bela), 3. Kajžar Franc 2.22.7 (Rateče), 4. Arnež Peter 2.26.5 (Jesenice), 5. Kavčič Filip 2.28.9 (Kropa), 6. Kleindinst Rud. 2.29.2 (Brezje), 7. Bizjak Jože 2.30.8 (Hrušica), 8. Janša Jože 2.33.2 (Radovljica), 9. Hafner Oto 2.34 (Jesenice), 10. Potočnik Stojan 2.35.2 (Kropa).
Po končanem tekmovanju so se zbrali tekmo-

valci in tekmovalke v Društvenem domu k razglasitvi rezultatov. Posamezne ekipe in zmagovalci so prejeli lična darila.

Rezultati v alpski kombinaciji I. razreda:
1) Zvan Alojz, Jesenice: 233.65; 2) Praček Ciril, Jesenice: 241.5; 3) Bertonec Jože, Jesenice: 271.8; 4) Finžgar Rudi, Kropa: 272.3; 5) Ravnikar Rado, Jesenice: 274.8; 6) Spec Ivan, Jesenice: 289.7; 7) Znidar Emil, Jesenice: 300.6; 8) Hafner Ivan, Skofja Loka: 306.8; 9) Kordeš Ivan, Kropa: 308.8; 10) Torkar Rado, Jesenice: 313.2.

Smu kin tek deklet
Dekleta so se letošnjih smučskih tekem udeležile v izredno velikem številu, dosej imajo v tem pogledu z današnjim nastopom rekord. Ravno na nasprotnem hribu za Gradom so imele svoja torišča tako za smuk kakor za tek. Pri smuku so se odli-

kovale predvsem Jeseničanke in tekmovalke iz ostale Gorenjske. Rezultati so bili:

Smuk I. razreda: 1. Praček Lojzka, Jesenice, 38.1 sek. 2. Praček Anica, Jesenice, 41 sek. 3. Janežič Tina, Kamnik, 1:10.3 min.

Smuk II. razr.: 1. Klinar Ivica, Jesenice, 41 sek. 2. Potočnik Stana, Kropa, 45.4 sek. 3. Bevk Minka, Skofja Loka, 54 sek.

Tek I. razr. na 3 km: 1. Janežič Tina, Kamnik, 12:17 min. 2. Rasperger Mila, Ljubljana-mesto, 12:27 min. 3. Znidar Francka, Boh. Bistrica, 12:45 min.

Tek II. razr. na 3 km: 1. Gantar Vida, Poljane, 12:21 min. 2. Bevk Minka, Šk. Loka, 12:56 min. 3. Rozman Danica, Boh. Bistrica, 13:05 min.

Mladinske tekme:
Smuk: 1. Ivankica, Sv. Peter, 1:21 min.
Tek na 2.5 km: 1. Mencinger Cilka, Boh. Bistrica, 9:30 min. 2. Ivankica, Sv. Peter, 9:47 min.

Tekme ZFO na Pohorju

Maribor, 19. januarja.

Danes popoldne je bil drugi del podveznih smučskih tekem mariborske ZFO. Davi ob osmih je v cerkvi sv. Lovrenca na Pohorju najprej bral g. dr. Jeraj sv. mašo. Popoldne ob desetih je bil nato patrolni tek na 12 km dolgi progi. Proga je šla okoli trga sv. ovrenca. Višinska razlika 100 do 150 m. Start in cilj pri gostilni »Jelen«. Nastopile so štiri patrolje. Prvo mesto si je priborila patrolja s Sv. Lovrenca na Pohorju v postavi: Pajtlar, Komec, Praprotnik s časom 1:04:54; drugo mesto pa Fantovski odsek Maribor II v postavi: Ormovšek, Sojčič in Stoječnik s časom 1:15:1. V tem teku so si priborili prehodni pokal mariborskega župana dr. Juvana drugič Sentovrenčani.

Mnogo zanimanja je bilo za slalom tekme. Prijavilo se je na štartu 16 tekmovalcev. Tekmovalci so morali progo prevoziti dvakrat. 1. Šverk, FO Ribnica na Pohorju, 1:13; 2. Kunc, FO Maribor II, 1:18; 3. Perun, Ribnica na Pohorju, 1:18.5; 4. Pajtlar, Sv. Lovrenc, 1:36.8; 5. Aletz, FO Maribor III, 1:36.3; najboljši čas dneva je dosegel izven konkurence član SK Maratona Kersbaumer v času 1:11.6.

Odlična skakalna prireditev v Mostecu

Ljubljanska smučarska podzveza je danes priredila na Šišenskem hribu na Mostecu sijajno uspele skakalne tekme. Skakalnice je sicer majhna in ne dopušča skokov nad 30 m, je pa zato nadvse prijetna za skakače. Skupaj je nastopilo 35 skakačev: seniorjev, juniorjev in mladine. Na štartu so bili danes v glavnem vsi najboljši slovenski in seveda tudi jugoslovanski skakači. — Glavna borba za najboljšega je bila danes tako kakor že nekaj časa nazaj med Francem Priboškom in Karlom Klančnikom. Danes je bil Klančnik boljše razpoložen in je skakal stilno lepše, toda samo 4 desetinke točke za njim je ostal Pribošek. Prejšnjo nedeljo na Jesenicah je bil pa Pribošek boljši. Kdo bo boljši pri prihodnjih skakalnih tekmah? Tudi ostali skakači so pokazali lepo znanje, zlasti je hvaljevalno, da je nastopilo toliko juniorjev in pa mladine. Dokler bodo najmlajši kazali veselje za skakanje, toliko časa smo lahko brez skrbi za dober in številan kader tekmovalcev. Pripomniti je le, da morajo klubi polagati čim večjo pažnjo na pravilno športno vzgojo najmlajših tekmovalcev. Današnje skakalne prireditve smo veseli, ker je lepo uspela; pričani smo tudi, da je bilo zadovoljnih onih 1000 gledalcev, ki so zasledovali potek tekem, dasi niso videli 100 meterskih skokov.

Tehnično vodstvo prireditve je imel Lado Vučnik. Skakalnice je bila prav dobro pripravljena in tudi organizacija je bila dobra. Skakači so se vrstili na skakalnici drug za drugim, tako da je bila vsa prireditev končana v dobri uri. Padcev je bilo presenetljivo malo. V konkurenci je skočil najdalj Pribošek Franc (25.5 m, izven konkurence pa je obstal v lepem skoku Klančnik pri 27 m. Skakači so ocenjevali g. Kopriva, Sramelj in Bernik.

Tehnični izidi današnjih tekem so:

Mladina: na 2 km: 1. Campa Alojzij 15.53; 2. Silc Janez 16.38; 3. Peček Anton 16.40.
Mladina: na 4 km: 1. Bojc Anton 31.48; 2. Oražem Ludvik 32; 3. Benčina Franc 33.01.
Starejši: na 6 km: 1. Marolt Jože 46.17; 2. Košir Alojz 46.47; 3. Adamčič Jože 46.43.

Dve smučarski prireditvi v Mariboru

Mladina

Maribor, 19. januarja. SK Železničar je priredil danes popoldne v propagandne svrhe mladinski smučski tek na svojem stadionu ob Tržaski cesti. Udeležba je bila številna ter so tudi rezultati prav dobri. Tekmovalci so bili razdeljeni v tri razrede: I. do 10 let, II. do 12 let in III. do 14 let starosti. Doseženi so bili sledeči rezultati:

I. skupina (1500 m): 1. Pliberšek M. v času 7 min. 22 sek.; 2. Muraus J. 7 min. 29 sek.; 3. Lešnik B. 7 min 37 sek.

II. skupina (2 km): 1. Zavrl V. v času 9 min. 26 sek.; 2. Novak F. 10 min. 2 sek.; 3. Novotny B. 10 min. 2 sek.

III. skupina (5 km): 1. Lesjak F. v času 15 min. 46 sek.; 2. Muraus A. 16 min. 16 sek.; 3. Kajšler St. 16 min. 25 sek.

Obvezniki

Obvezniki telesne vzgoje v Mariboru (to so sami obrtniški vajenci, ki obiskujejo tečaj obvezne telesne vzgoje naroda) so imeli danes pod vodstvom svojih telovadnih učiteljev prve izbirne smučske tekme. Vršile so se za Tremi ribniki na 4 km dolgi progi. Višinske razlike je bilo okoli 150 m. Tekem se je udeležilo 20 tekmovalcev, od teh pa

6. Mugerle Stanko (Ljubljana) 195.1 točk (22, 23 m);
Nastopilo je 10 seniorskih tekmovalcev.

Juniorji:
1. Brun Berti (Bratstvo) 211 točk (22.50, 22.50 m);
2. Božič Branko (Ljubljana) 205.6 točk (19.50, 22 m);
3. Bukovnik Leon (Bratstvo) 199.6 točk (20.5, 21.50 m);
4. Zalokar Ivan (Ljubljana) 199.2 točki (20, 21.50 m);
5. Nedog Janez (Ljubljana) 186.2 točki (18.50, 19.50 m);
6. Razingar Alojz (Bratstvo) 184.4 točke, 19, 21 m).
Nastopilo je 12 tekmovalcev.

Mladina:
1. Regelj Albin (Ljubljana) 201.5 točk (15.50, 15.50 m);
2. Mandelj Franc (Ljubljana) 200.2 točki (14, 15.50 m);
3. Vidmar Marjan (Ljubljana) 193.7 točk 14.5, 15 m).

Smučarsko prvenstvo SK Korotana

Ugodne vremenske prilike in sijajne snežne razmere so danes naravnost vabile smučarje v naravo, smučarske klube pa k prirejanju tekem. Smučarskih tekem je bilo danes na pretek po vsej širni slovenski domovini. Bilo jih je toliko, da jih skoro ni mogoče vse registrirati. Mladina pač hoče športa in tekem. Čemu bi jih torej ne imela?

Tako je tudi današnji dan izkoristil SK Korotana in v svojem kraljestvu na Golovcu in Rakovniku priredil svoje klubsko prvenstvo v alpski kombinaciji. Popoldne je bil smuk iz Golovca, popoldne pa slalom na travniku za vododom. Popoldanski smuk je prav lepo uspel, popoldne pa je začel najprej nagajati sneg, ki se je kmalu izpremenil v dež. Za prihodnji teden pa je kaj slabo znamenje za smučarje. Popoldanske in popoldanske tekme je opazovalo precej gledalcev, ki so se čudili spretnosti nekaterih vozačev pa se tudi prisrčno smejali, kadar se je kdo zakadil v sneg in se hitel pobirati. Precej padcev je bilo zlasti v zadnjem delu proge, ki je bil precej strm. V celoti je tekmovalo 20 seniorjev in 18 najmlajših, starih do 14 let. V glavnem so nastopili samo člani prireditelja. Proga za smuk je bila dolga kakih 600 metrov, višinska razlika pa je znašala kakih 80 metrov. Tekmovalci so progo prevozili dvakrat.

Doseženi uspehi:
Seniorji:
Smuk: 1. Hribar Jože 2:23.1, 2. Jarc Drago 2:42.4, 3. Padovan Rudi 2:49.4, 4. Kumar Jože 2:51.4. (Vsi člani SK Korotana.)
Izven konkurence: 1. Berlot Bogdan (SK Korotana) 2:05, 2. Magušar Janez 2:44, 3. Pliverič Anton 3:07.

Slalom: Kumar Jože 1:05.8, 2. Kahne Darine 1:13.4, 3. Novinc Franc 1:28.5 (vsi člani Korotana).
Klubsko prvenstvo v alpski kombinaciji si je priboril Kumar Jože, drugi je Kahne Darine, tretji pa Plevčak Zvone.

Izven konkurence je bil najboljši Berlot Bogdan (SK Korotana), nato Pliverič in Blaznik. **Mladina:**
Mladina je tekmovala samo v slalomu in je dosegla naslednje uspehe:

1. Zupančič Franc 0.36.4, 2. Kumar Janez 0.37.5, 3. Žerjav Ciril 0.40 (vsi člani Korotana).

Državno prvenstvo v umetnem drsanju

Zagreb, 19. jan.

Na igrišču ASK je bilo včeraj in danes državno prvenstvo v umetnem drsanju, ki so se ga udeležili tudi najboljši slovenski drsalci. Iz neznanih vzrokov pa ni bilo v kategoriji juniorjev in juniorke niti enega slovenskega zastopnika. Zanimivo je, da so v vseh ostalih kategorijah nastopali sami Slovenci, ki so pokazali mnogo več, kakor na svojem zadnjem nastopu pred 14 dnevi, ter so s svojo sigurnostjo in z znanjem navdušili gledalce. V kategoriji juniorov je nastopila tudi zastopnica Srbov Eva Grber (BTK). Popoldne je bila v hotelu Esplanade razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad. Za leto 1941 so se plasirali tekmovalci takole:

Seniorji: 1. Thuma Emanuel (Ilirija) 272.3; 2. Biber Jože (I) 250; 3. Beletto Janez (I) 246.
Seniorke: 1. Palme Silva (I) 252.7 (edina tekmovalka).

Slovenskim smučarjem, ki pojdejo v Celje

Spored prireditev in navodila za prvi vsenarodni zbor naših smučarjev

Po vsej Sloveniji se vrše priprave za I. izlet slovenskih smučarjev, ki po pripravih sodeč, kani biti največja manifestacija smučarstva, kar jih je doslej bilo v naši državi. Ni slučaj, da je Slovenska zimskošportna zveza izbrala za te velike prireditve ravno Celje. Dosej so se podobne prireditve vršile zvečine v gorenjskem kotu, ki je ves smučarski in

vsako leto preplavljen s tekmovalnimi prireditvami. Toda vzgojna naloga SZZ ne sme biti usmerjena samo na teritorij, kjer je smučarstvo že dobro organizirano in razvito, ampak je posebne važnosti, da s svojim neposrednim posegom v druge dele Slovenije izkoristi terenske prilike in s širnimi prireditvami pokaže na možnost večjega in hitrejšega razvoja smučarskega športa tudi tam, kjer klubov še ni in kjer tudi terenske prilike še niso tako raziskane in izkoriščene, kot bi bilo treba.

Celje kot geografsko eredišče Slovenije, je najbolj primerno mesto, iz katerega naj se novi val smučarskega življenja razlije na vse strani ter zbudi iz črtivla podeželje vse do naših severnih in jugovzhodnih meja.

Slovenska zimskošportna zveza ni mogla zadeti potrebe bolj v živo, kot jih je z odločitvijo, da se ta največja manifestacija smučarstva vrši v Celju. Da bo pa ta velika naloga, ki naj jo prireditve izpolni, dosegla želeni uspeh, je dolžnost vseh smučarjev, da prinesejo pokazati svoje znanje in disciplino ter svojo organizatorično silo vsej slovenski javnosti, posebno najmlajšemu rodu bodočih slovenskih smučarjev, da jo bo lepoti in plemenitosti tekmovalnih borb zaelo navdušenje, ki družji in vzgaja, ki poživlja in utorja, da bo ta velika prireditev tudi najbolj častni mejnik slovenskega smučarskega športa ter vzpodbujajoči kazipot mladini, da bo kmalu vsa, prav vsa na belih poljanah krepila moč slovenskega naroda.

Vsi smučarji in prijatelji mladine, pohitite v belo Celje, pripravite se, zakaj prireditve se prične že v petek, 24. t. m.

Hokej na ledu

Zagreb, 19. januarja. HASK: PRIMORAC 4:1. Varaždin, 19. januarja. VSD: KSU 1:0.